

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 3 frt — kr. Negyed évre - frt 75 kr.
Fél évre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 6 kr.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Hirdetéseket úgy a kiadóhivatal, mint a Reiter-
ügynökség Budapesten jutányosan vesz fel.

Felolós szerkesztő és kiadó:

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSEG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi
részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizeté-
sek, hirdetések intézendők.

Szétforgácsolt erők.

A magyar közoktatásügy sokféle bajai között igen első rendű helyet foglal el az a sajnálatos körülmény, hogy a közoktatás különféle ágazatai között ugyszólván semmi benső kapocs, semmi lényeges összefüggés nincs. Vagyis a közoktatási intézmények közt nincs meg az összetartozásnak az az érzete, amely nélkül a nemzeti nevelésügy erősebb lendületet soha sem vehet.

Beszéljünk világosan, konkrét dolgokkal bizonyítva. — Ideje, hogy a közoktatásügyet nagy területbe erről az oldalról is tisztázzuk. Ha sohasem kezdünk hozzá, örökké úgy marad, ahogy van: vagy pedig esetleg még rosszabbra válik.

Már magukban a népoktatási intézmények ágazataiban is szembeötlő az összetartozóság, az egy célra törekvés lazulása, elemi népiskolák, felső népiskolák és polgári iskolák már csak a nevükben viselik az egy cél körébe tartozás jellegét. Egész belső életük annyira izolálva van egymástól, hogy a tanuló ifjuság, mely egyikből a másikba kerül, mindenütt egészen új, szokatlan irányzatban találja magát a megelőzőtől teljesen elütő irányban. Ha pedig a közép iskolák szellemirányát állítjuk szemben a népoktatási intézetek most említett, egymással nem egyező irányával, akkor lehetetlen a legnagyobb

sajnálathoz fel nem ébrednie a felett, hogy ugyanazon egy nemzetnek köznevelésügye terén oly merev ellentétek tudtak egymással szemben kifejlődni.

Rendkívül érdekes és kulturtörténeti szempontból felette fontos tanulmány volna behatóan, részletesen ismertetni, mely eszmekörök dominálnak az elemi iskolák, polgári iskolák, tanítóképződék és középiskolák tanítói körében. A művelt nagy közönség, mely ilyesmiben a közelebbi vizsgálatnak még a gondolatára sem tud jönni, ámulva látná, hogy a magyar közoktatásügy szakkörei egymástól homlok-egyenest ellenkező törekvések útján haladnak. Nem mondjuk ezzel azt, hogy akár az egyik, akár a másik rész álláspontja kevésbé nemes és hazafias intenciójú. Ebben a tekintetben a közoktatásügy magyar munkásai nem állnak mögötte sem egymásnak, sem senki másnak.

Tény képen csak azt óhajtjuk konstatálni, hogy a különböző részek között nincs érintkezési pont, a célok, utak és módokra nézve nincs közös alap s így mindegyik a maga útján járva, a másik törekvéseinek indító okait megismerni nem tudja, annál kevésbé bir aziránt méltánnyalással viselkedni. Ebből aztán nem csupán az eljárások közben mutatkozó tárgybeli ellentétek származnak, hanem lassanként kifejlődik a különböző fokozatok személynete között az elvi ellentét s

azt nyomban követi az egymásiránti ellenszenv, végzetes kárára a közoktatásügy egészének, melynek érdeke megkívánna, hogy az ügy minden rendű és rangú munkása egy akarattal, egyesült erővel munkálkodjék.

A baj forrása abban van, hogy a tanügyi személyzet minden összekötő kapocs nélkül annyiféle czim alatt van tömörülve, ahány féle hivatalos fokozatot különböztet meg a törvény a közoktatásügy területén. Külön vannak tömörülve a középiskolák, a tanítóképződék tanárai, külön a népoktatási tanfelügyelők testülete, külön, még pedig két féle frakcióban is, a polgári iskolák s külön az elemi iskolák tanítói, legujabban külön szakadnak a kereskedelmi iskolák tanárai s az ipariskolák igazgatói. Sőt meg van már az ut az elemi iskolai tanítók és igazgatók külön csoporttá alakulására, s mi több, a tanítók és tanítónők külön egységgé változására is. S mindezek a külön csoportok egymással a legparányibb érintkezésben sincsenek. Kultivál mind egyik célokat, köves utakat, használ módokat és eszközöket a nélkül, hogy csak kíváncsi is volna a föbbi csoport törekvéseire s a nélkül, hogy a maga törekvéseire — ha csak a saját lelkiismerete megnyugtatása végett is — a többi szakkörök vélemény-kohójának tisztító tüzebe vinni szükségesnek tartaná. — Így történik aztán, hogy az eltérések egyre nagyobbakká, az ellen-

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

Betyár-nevelés.

Írta: Nagy László.

(Folyt és vége.)

A nyugati égaljon hatalmas, sötétszürke vészes felhőtömeg emelkedett lomhán fölfelé, mely lassankint elborította az egész égboltozatot.

Egy éles villámlás hasította meg a vastag felhőt s nyomán egy percze kilátszott az ég azurkékje. Utána hatalmasat dörgött, mintha millió ágyút sütöttek volna el egyszerre.

— Ez nekem szolt — mormogta Sisa magában. Haragszik rám az Isten, hogy rosszban töröm a fejemet. De nem tehetek mást. Holnap a lakzim lesz . . . Meg aztán csak azt a zsugorit károsítom meg, ezért meg nem haragudhat az Uristen . . .

Visszaindult a Tomory-porta felé. Csendes volt minden. A kastélyban rég kialudt már a legutolsó gyertyaláng is.

Megkerülte a kastélyt s keresztül a szőlőskerten egyenesen az akolhoz ment.

Nyáron a nagy hőség miatt, nem zárják be az akol egyik ajtaját sem, hanem

csak egy magas farácsot támasztanak az ajtófélfához.

Sisa odahuzódott a rácshoz s várta míg villámlik. Villámlott háromszorosan. — Egész tisztán ki vette, hogy hol vannak az ő fogott jószágjai.

Az éjjeles juhász mélyen aludt az akol közepén egy szalmaágyon.

Sisa nesztelenül félretolta a rácsot.

Birgói ott voltak miudjárt az ajtó mellett.

Mint hogy kihajtani nem lehet ilyenkor ezt a buta, álmos jószágot hangos nógatás nélkül, hát kihordta egyenkint a nyálájában. Aztán a szomszéd nagy rekesztékből, melyben vagy négyszáz juh volt együtt átrakott emezek helyére huszonkettőt.

Csendesen helyreigazította a rácsot s elindult állatjaival a Fekete-tanya felé . . .

Azon a vidéken akkoriban az volt a gazdák között a szokás, hogy aki tizennégy nap leforgása alatt ki nem váltotta a zálogba fogott jószágát a tizenötödik napon hiába ment érte, ugyan ki nem adták. Bizony sokszor megjárta némely szegény gazda. Behajtották egyetlen lovát, pénzt nem tudott a záros időre szerezni, elveszett a ló.

Sisa igen jól tudta azt, hogy a fősvény Tomory nem igen fog beizegengetni Feketének, hogy váltsa már ki a birkakat.

— Hát csak kikönyörögted az uraságtól a birgét Pista? — szolt másnap reggel Fekete Sisához.

— Éppen valami nagyon nem könyörögtem biz én, de hát fő, hogy itt van. Most már kiadhatja gazduram a béremet.

— Először majd megköszönöm az uraságnak a jóindulatját.

Sisa összerázkódott.

— Sohse köszöngesse olyan nagyon, nem igen érdemli az azt meg

— Ugy illik Pista, ugy illik. S elindult a Tomory-kastély felé.

Valami tagdermesztő kábultság vett Sisan erőt, mikor távozni látta Fekétét. Szeretett volna utána menni, de lábai gyökeret vertek. Kiáltani sem birt, torkán akadt a szó.

— Nem, nem, itt nem maradhatok tovább — moudta mikor magához tért. De hát mit cselekedjek, hová menjek!? Zsuzsi, Zsuzsi, szép virágszálam, meg hasad a szívem, ha meg kell tőled válni! Pedig meg kell!

tetek egyre élesebbé válnak, annak dacára, hogy mindegyik rész a leg-helyesebb utat keresi.

Valóban, ha valami ellenséges rossz szándéku erő készakarva forgácsolta volna szét a magyar tanszemélyzet erejét abból a célból, hogy a magyar közoktatásügy a maga nagy egészében képtelen legyen hatalmas nagy fellendülésére: az sem forgácsolhatta volna szét különben az erőket, mint ahogy azok ma — egészen véletlenül — darabokra vannak szakgatva.

Pedig a közoktatásügy nem olyan dolog, a mit részekre bontva, egymástól függetlenül összefüggő egészszé lehetne tenni, mint valami Manlicher-puskát; a közoktatásügy, mint az építmény, az alkatrészek teljes harmoniája mellett lehet azzá, amivé lennie kell.

A magyar tanszemélyzet széttagoltságának megszüntetésére, vagy legalább a különböző részek között összekötő kapocs létesítésére eddig ugyszólván semmi sem történt. Hogy van egy-egy társulat vagy testület, amelynek egyénenként bárki tagja lehet: az a testületek között nem hoz létre közeledést. A milleniumra általános tanügyi kongresszust terveznek: ez csak ünnepi czélú, időhöz kötött, pillanatnyi érzékű ölekezésnek mondható. A magyar közoktatásügy érdekében arra volna szükség, hogy magyar tanügyi világ között valamely formában oly állandó, végleges érintkezési pont létesüljön, a mely a különböző részeket úgy egyesítené, hogy mindegyik a maga törekvését az összeség itélő széke előtt próbálja ki s másrészt alkalma legyen itéletét gyakorolni a többiek törekvése felett.

Felhívjuk erre az összes tanférfiak figyelmét. Nekünk minden téren erőseknek kell lennünk, hogy betölthessük nemzeti hivatásunkat. Erősek csak összetartás által lehetünk. S az összetartás hol szükségesebb inkább, mint a közoktatásügy munkásai között, akik millióknak okozhatnak szellemi, erkölcsi veszteséget aránylag csekélynek látszó tévedéssel.

Elindult a Zsuzsiék háza felé

Egy darabig ott állott az ajtónál. Benyitott.

Zsuzsi elejbe szaladt. Épen a menyasszonyi koszoruját próbálta.

Sisa megfogta a leány két kezét s mélyen a szemébe nézett.

— Zsuzsi, mondá reszkető, megindult hangon, mit szólnál ha nem lenne meg ma az esküvők?

A leány azt hitte, hogy tréfál. Ránézett azzal a két nagy, igéző őszemével s aztán nevetve mondta:

— Ugyan ne bolondozzék már no!

— Nem bolondozok én Zsuzsi. El kell mennem. Ne kérdezd miért, majd megmondja Fekete gazduram. Nem lesz már nekem nyugodt tűzhelyem többé ez életben.

Hevesen magához ölelte a lányt s mikor az meglátta, hogy csorog a szeméből a könny, elkezdett keservesen zokogni.

Sisa vigasztalta:

Ne busulj lelkem, a tied maradok én azért épen úgy, mintha a pap adott volna össze bennünket. Aldjon meg hát a jó Isten, maradj hű hozzám, mint eddig voltál.

A leány felemelte fejét.

Fővárosi levél.

Budapest 1895. június hó.

A képviselőház becsukott kapuján a pókok már szorgalmasan szövök hálójukat. A honatyák egy része már elzónázott, míg a másik része még a főváros falai között fogyasztja a komlót. A politika olyan szalmaözvegyesség felére jutott. Az egyházpolitika helyét a „sörházpolitika“ foglalta el, melynek alapelve és mottója ebből áll:

„Szepe, noch a' Kriegel!“

Az ittrekedt honatyák legtöbbszörre a városligeti praterben keresnek nem anyyira üdülést, mint szórakozást. Néha napján én is odaröpitem magam a villanyos vasuton. A napokban 20 krajczárért egy billétet váltottam a városligeti Hököm színházba, hát legnagyobb meglepetésemre ott látom Lukács Gyula képviselőt és Császárt a nemzeti színház jeles művészt. Ott ültek az első padokban egymás mellett s ugylátszik nagyon jól mulattak azokon a kifestett leánykákon, kik a viczházmasteri ódukból kerültek a nyilvánosság deszkáira, hol most papagáj hangon éneklük:

„Hujje, hujje!
Reim Supé!“

Ilyen helyeken keresnek most szórakozást a mi jeleseink, kik néhány nappal ezelőtt még ezt döröggték a képviselőházban:

„Van-e tudomása arról a belügyminiszter urnak, hogy a fővárosban a közerkölcsök nagyon gyenge lábbon állnak? . . .“

Gróf Károlyi Gábor is szorgalmasan el látogat a városligeti sörcsarnokba. A napokban ismét ott ült Horváth Ádám társaságában.

A kedélyes Gáborkának két kis kutyuskája van, melyek ott folyton incselkedtek. Horváth Ádám egy ideig csak mosolyogva nézte, végre oda szolt Károlyihoz.

— Te, nem akar ez a két kutya polgári házasságra lépni:

— Osz! — szolt Károlyi — ne politizálj itt, mert még megtudják, hogy képviselők vagyunk! . . .

Én pedig hátuk mögött már a blajbászsal jegyezgettem. Hja, nem fajult el bennem még a reporter-vér!

A reporter vérről jut eszembe az a két hamburgi újságíró, aki a mult héten közöttünk időzött. Ez a két újságíró fogadásból gyalog pénz nélkül beutazta a világot. A fővárosban szívesen fogadták s némely helyeken meg is traktálták őket. Bezzeg a fővárosi kiucserék sehohsem látták szívesen, mert a pénznélküli újságírók maguk is rászorultak egy kis borra valóra. — No, ha megyerik a fogadást, majd vissza fizetik a magyar vendégszeretetet.

A piros pünkösdi ünnepeknek is vége, s kezdődnek a hétköznapi szürke napok.

— Az maradok Pista, esküszöm, a sorig, váljék belőled bármí is.

Az ajtóból még egyszer visszanezett Sisa hosszan, szerelmesen a leányra s aztán nehéz szívvel odahagyta a házat . . .

Mikor Fekete visszakerült, először is Zsuzsinál kereste Sisé.

— Hová ment? kérdezze kegyelmed attól, aki elüldözte — mondta a lány.

Sisa Pista már akkor ott bujdosott valahol a római rengetegben . . .

Igy lett a juhászbojtárból Nógrád és Gömör vármegyéknek két évtizeden át rettegett haramiája

Igaz, hogy csak az urak féltek, különösen pedig a Tomory-familia . . .

Ott fogták el a zsandárok huszonkét esztendő mulva a medvesi csárdában.

Mikor szép göndör fejét félreecavarta Salgó-Tarjánban a hóhér, a szegények megsiratták, a gazdagok könnyebben lélegzetek föl, egy asszonynak meghasadt a szíve.

A medvesi csárdásné volt, Zsuzsi . . .

Az ünnepeknek gyönyörű idő kedvezett s a fővárosban közel fekvő kiránduló helyek mind megteltek jó kedvű mulatókkal. — Nekem különös passziom támadt. Gomblyukba tüstem egy óriási thea rózsát; felültem a vicziálásra (nálunk kávépörkölő masinának hívják) s kirobogtam a Czinkotai nagy itezéhez. A sok szerelmes szoba-cicza és szabólegény között nagyon jól kezdtem magam érezni. Ha regényíró volnék, most már néhány pompás alakom lenne.

Az egyik asztalnál egy nagyobb iparos társaság mulatott s a legények énekszóval kísérték a cigányt:

„Huzzd rá cigány a hurod szakadtáig!

Ugysem huzzod már én nekem sokáig.

Huzza nekem Ferencz Jóska rezes bandája,

Három évig masirozok utánna!“

Egy bubánatos arcú szabólegény ült közöttük s lehajtott fővel hallgatta a nótát. Meglőki egy cremuhás szoba cicza:

— Mért nem énekel Pista, hiszen magának gyönyörű tinó hangja van.

Hej, ha meghallotta volna ezt szegény megboldogult Dárdai Gyula, a népszínház tenoristája! Bizonyára bebizonyította volna, hogy a táncz nem fér össze a tinó hanggal.

Szegény; most már neki az is mindegy!

Reim Lajos

Ujdonságok.

— **Urnapija.** Egyik legszebb és legmagasztosabb egyházi ünnepét ülte f. hó 13-án a katolikus egyház. Az ünnepély községünkben a már megszokott szertartások között folyt le nagyszámu közönség jelenlétében. Az Urnapi oltárok a község-ház és a Futó-féle ház kapui alatt voltak felállítva, hol a hívők ájtatos imák és énekek között emlékeztek meg a nap emlékéiről. Az ünnepi körmenetet és a szertartásokat Hegyi Antal plébános végezte fényes segédlettel. Ma pedig a belvárosi templomban és környékén tartatik meg az ünnepi isteni tisztelet és a körmenet.

— **Határozás.** Dr. Bojuiczter Antal megyei körorvost sulyos csapás érte, neje, dr. Bojuiczter Antalné, szül.: Schlesinger Hermin f. hó 13-án élte 37-ik. boldog házasságának 17-ik évében hosszabb szenvedés után elhunyt. A megboldogult hült tetemei f. hó 14-én délután fél 1 órakor, a halottas háznál tartott szertartás után a helyi vasutvonalon át Kecskemétre szállított és délután 6 órakor az ottani izr. temetőben örök nyugalomra tétetett. Béke hamvaira!

— **Hegyi Antal sajtó-perre.** A szegedi esküdtszék f. hó 10-én, hétfőn, ismét csongrád vármegyei sajtó-perrel volt elfoglalva, de ezuttal már nem szentesiek, hanem csongrádiak bízták ügyük bírálatát rá. Hegyi Antal, a „Csongrádi Közlöny“ szerkesztője ellen azon ismert czikk miatt lett vád emelve, amelyben Bozó Mihály utonállóak nevezte, amiért egyszer — állítólag — Csemegi Antal bíróra ráesett, hogy agyonverí. Az esküdtszék hosszabb tárgyalás után kihirdette az ítéletet, mely szerint Hegyi Antal becsületsértés vétségében bűnösnek nem találva, ezen vád alól felmentette. A tárgyalás folyamán dr. Fülöp Zsigmond ügyvéd, Bozó Mihály képviselője néhány kellemetlen kérdést intézett Hegyihez, melyek közül egy-kettőt a következőkben közlünk:

— Becsületsértésben volt-e már elítélve?

— Igen.

— Hányszor?

— Kétszer vagy háromszor.

— Hát sulyos testisértésért?

— Azért nem

— Nem?

— Nem!!!

— Vádoltatott-e már o k i r a t l a m i s i t á s s a l?

— Igen.

Ezekhez kommentárt nem füzünk. Azonban a fenti ítélet felett ne simuláljon senki, mert mi tudjuk azt jól, hogy az igazságtalan volt. De ez nem is csoda, ha mindenütt és mindenkor a párt-érdek tartatik szem előtt, félre vezetik a bíróságot, ki aztán nem képes magát tájékozni az ügy helyes irányáról, a vétséget a törvények szigorával nem sújthatja.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A községi képviselő-testület f. hó 22-én d. e. 9 órakor a községház tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyedüli tárgya a megyei alispánnak 2413,895. számú átírata a törvényhatósági körutakba épített átkelési szakaszok hozzájárulási arányának megállapítása végett egy bizottság kiküldése.

— **Világjáró hírlapírók.** Theilheim Arthur és dr. Danneil hamburgi újságírók, kik — mint lapunk 22-ik számában is már megemlékeztünk — fogadásból körül utazzák a világot, vasárnap, f. hó 9-én Szegedre, érkeztek, hol két napig tartózkodtak. Itt is, mint más nagyobb városokban, nagszerű fogadtatásban részesültek. Tiszteletükre a „Tisza“ és „Európa“ szállodában bankettet rendeztek, melyeken dr. Danneil igen érdekes felkészítést mondott, hangsúlyozva a magyarok meleg vendégszeretetét. Szegedről kedden Szabadkafelé indultak.

— **Eladó birtok.** Örgyőf Pallavicini Sándor tulajdonát képező, Félégyháza mellett fekvő s a pusztapéterii 1. és 2. számú telekjegyzőkönyvben foglalt 4400 catastrális holdnyi kiterjedésű birtok 10 holdas parcellákban f. évi június hó 20-án eladatni fognak. Felhívjuk gazdaközösségünk figyelmét ezen kedvező alkalomra s egyszersmind figyelmeztetjük hogy ajánlataikat holdanként 5 frt bántópenz csatolása mellett Bense Antal péterii jegyzőhöz mielőbb beküldjék, mert a tömeges jelentkezések miatt könnyen megeshetik, hogy a birtokvételből kimarad, már pedig ily kedvező alkalom és feltétel mellett nem egyhamar juthat birtok-szerzéshez. Bővebb felvilágosítás lapunk kiadói-vatalában nyerhető.

— **Öngyilkos leány.** H. M. -Vásárhelyről írja levelezőnk a következőket: Hunyad Mariska, egy vagyonos szülők gyermeke öngyilkossággal vetett véget földi szenvedéseinek. Szerelmes volt egy szegény leányba, akinek szülei nem adták. Ezért aztán csütörtökön az udvar felszerében felakasztotta magát, s mire szülei megtalálták, már kiszenvedett. Temetése utolsó kívánságára muzsikaszóval történt.

Eített hó. Úgyes módon szerzett magának nyárra hűtő eszközt Szücs alsótanyai zákaúy kocsmáros. A kocsmárosnak van jégverme, de a télen nem volt abba a helyzetbe, hogy jéget kaphatott volna, mert nem volt honnan szedni. Ehelyett aztán hivatott el a jégverembe. Lefurkózta, szalmarétegeket tett közé és szorgalmasan öntözte. A hó ezzel az eljárással megmaradt mostanáig és az élelmes tanyai kocsmáros hóval hűti most a borát.

— **Villámütött gyermekek.** Megrendítő szerencsétlenség történt f. hó 11-én reggel Tisza-Sasson, melynek négy gyermekét lett az áldozata. A jelzett nap reggelén istentisztelet előtt nagy vihar dult a községben, cikázott a villám, dörgött az ég. Az iskolás gyermekek épp templomba mentek, mikor a meaykó lecsapott és a templom küszöbén négyet a gyermekek közül agyon-sújtott. A megdöbbentő gyászeset mely részvétet keltett nálunk is. A szerencsétlen véget ért gyermekeket csütörtökön temették el.

— Kapisztrán János leveleit, melyeket az olaszországi Capistranóban őriznek, iparkodik megszerezni a keresk. miniszter a történelmi kiállítás számára. Vasary Kolos hercegprímáshoz fordult, hogy járjon közbe a Ferencz-rend generalisánál, Aloysius és Párma atyánál s eszközölje ki Kapisztrán János leveleinek átengedését.

— **Összeögett gyermek.** Még f. hó 3-án történt, hogy Hajdu Rókus kis 5 éves fia: János a tüzhelyről egy fazék forró vizet rántott magára, mely a kis gyermeket összeögegette. Egési sebeiből 10 napig szenvedett, míg végre f. hó 13-án a reggeli órákban irtózatos kínok között meghalt. F. hó 14-én tartották meg az orvos-rendőri hulaszemlét, mely után eltemették.

Irodalom.

Az 1848-49-iki magyar Szabadságharc története című nagy illusztrált munkából most jelent meg a 37-ik füzet, melyben Gracza György a székely tábor fölözslását s Kolozsvár elestét mondja el, a szokott élénkséggel. Ebben a füzetben ér véget a II kötet, s egyuttal elkezdődik a III-ik kötet A füzet egykoru képei következők: A honvédség fegyvereiből. Gábor Aron el-süti felszerelt első ágyuját. Turóczy Mózes, Gábor Aron ágyuöntőjének gyárvezetője (1893-iki arckép). A szászvárosi csata 1849. febr. 7-én (Egykoru kép.) Kufstein vára 1850 ben. Erdőssy Rafael, B-m tábori lel-késze. Az oroszok által felgyújtott Losonc város a leégés után. — (Egykoru kép.) Vassapém-tisztnak a kardja. III. Tépés-csináló magyar nők.

A Szalay Baróti-féle Magyar nemzet története című nagy történelmi művének első kötetéből most jelent meg a 1-ik füzet. Ezt a füzetet két csinos kivételű mű-melléklet és a szöveg közé nyomott illusztráció díszíti. A műmellékletek egyike: II Endre kiadja az aranybullát; a másik a „Tatárjárás után“ czímet viseli. mindkét kép Geiger J. P. rajza. A szöveg közé nyomott illusztrációk a következők: IV László király ezüst pénze Kezdő „L“ betű IV László 1374-iki okleveléről. III Endre király pecsétje Habsburgi Rudolf szobra IV Miklós pápa (XIII századi szobormű) Martell Károly XVI. századi festmény után) III Endre király: Agnes királyné, Náessai Adolf király pecsétje. III Endre király ezüst pénze VIII Bonifác szobra. Magyar szentek képei Agnes királyné diptihouján, Agnes királyné oltárkendője. Izmaelita. A szövegben az Arpád-házból való királyok kora van tárgyalva nevezetesen: V István IV, vagy Kue László III Endre és köz- és műveltségi állapotot az Arpádok korában, Jó lélekkel ajánljuk mindenkinek ezen jeles mű megszerzését, a mely 30 kros füzetekben jelenik meg és kapható Lampel R-féle cs. és kir. udv könyvkereskedésben Budapest And-rássy-ut 21.

Közgazdaság.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása).

A forgalom a mult hét óta alig változott muharmagnak, kölesféléknek, pohánkának jó keresete van, szintugy répamagnak és korai tengeriféléknek.

Jegyzések nyersáruért 100 kilónként Buda-
pesten:

Luczerna	48—52	frt.—
Vörös lóhere	66—70	frt.—
Muharmag	25—	frt.—

NYILTTÉR*)

Foulard-selymeket 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. a legujabb mintázattal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg-elymet; 55 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázottakat, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőségben és 2000 szín és mintázattal stb. postaber és vámentesen a házhoz szállítva és mintákat küld postafordulóval HENNEBERG G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba csimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

*) Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Az embernek nincs az

E G E S Z S E G

énél drágább kincse, miért is az, a ki uj vagy idült

gyomor-, bél-, tüdő- vagy mellbaj,
valamint minden

belső bajban,

és pedig. sárgaság, székrekedés, hányinger, szédülés ájulás, felbőfőgés, aranyér, epetelulás máj-és a testi bántalmak, vértóulás, a fej- vagy szívhez, köhögés, nehéz lélegzés, rekedtség, éjjeli izzadás, vérköpés, nyilatás, almatianság, szivdobogás, küszvény vagy csuzban szenved, biztos sikert ér el az

EGÉSZSÉGI REGULATOR által

Ara használati utasítással 2 kor. (1 frt.)
Postán küldve láda és fuvarlevélért 40 fillérrel (20 kr.) több.

S Z É T K Ü L D É S A VIDEKRE csakis a „HATYUHOZ“ címzett

13-20 gyógyszer-tárból,
BUDAPEST VI., szabolcs-utca 32. szám.

IPAROSOK ÉS GAZDÁK FIGYELMÉBE

ajánljuk

L O K O M O B I L F Ű T É S H E Z KITÜNÖEN
ALKALMAS

salgótarjáni és petrozsényi

DARABOS, KOCZKA- ÉS DIÓ-SZENÜNKET,
valamint aknaszenünket kazánfűtéshez.

MÉRSÉKELT ÁRAK, GYORS ÉS PONTOS SZÁLLÍTÁS.

A SALGÓTARJÁNI KÖSZÉNBÁNYA
részvény-társulat
igazgatósága.

Budapesten V., József-tér 14.

NAGY BIRTOK ELADÁS!

FÉLEGYHAZA MELLETT, a puszta-péterii 1. és 2. sz. tjkvben foglalt és
4400 cat. holdnyi kiterjedésű

birtok, — mely örgróf Pallavicini Sándor ur ö excentiája tulajdonát képezi, — **10 holdas parcellákban**

f. évi junius hó 20-án eladatni fognak.

Az eladásra bocsátott számozott holdakra vételi ajánlatok 5 frt bánat pénz csatlása mellett, **Bense Antal** puszta-péterii jegyzőhöz küldendő, ki az „Aradi polgári takarékpénztár“ megbizásából az adásvevést is jogérvényesen megkötheti.

A venni szándékozók sziveskedjenek a Csongrádon megjelenő „**Tiszavidék**“ kiadóhivatalához fordulni, hol bővebb felvilágosítást nyerhetnek. És egyszersem figyelmeztetnek, hogy ajánlataikat mielőbb benyújtásák, mert a tömeges jelentkezés folytán könnyen megeshetik, hogy ezen kedvező birtok vételből kimaradna k.

P.-Péter, 1895. május hó.

BENSE ANTAL,

közs. jegyző.

WALLA JÓZSEF
 csementáru-gyára, építési anyagok raktára
 Budapest, VII., Rottenbiller-ú. 13.

Raktárt tart:
 KERAMIT-LAPOK
 KELEHIMI-LAPOK
 MERTLAOCHI-LAPOK
 TERRACOTTA-LAPOK
 KÓFEDÉLFFÉP.
 TŰZÁLLÓ TÉGLÁK.
 KÉMENY-TRAKVÁ.
 NYOKBÓL stb.

Vállalkozik:
 GRANITTERAZZO,
 BETONTERAZZO,
 CSATORNÁZÁSOK,
 SZÓKÓUTAK,
 CEMENT-LAPOK és
 MOZAIK-LAPOKKALI
 KÖVEZÉSEK
 elkészítésére stb.

KOAGYAGCSÖVEK

Gyári raktára a gartenaul Portlandi csement és vízhatlan mészgárnak

Gyári raktára a gartenaul Portlandi csement és vízhatlan mészgárnak

ESZENCZIAKAT

rum, cognac. s mindenneumti szesz italok asztali likörök és különleges-ségek azonnali elhibázhatatlan elkészítésére a legkitünőbb minőségben szállítok.

Azon felül ajánlok 80 fokú, vegyileg tiszta eczetszenciát kellemes ízű bor eczet és közönséges eczetek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékeltenek.

Kiváló eredményért kezeskedem.

Árlapot bérmentve küldök.

POLLAK KAROLY FÜLÖP

eszenciák-különlegességek gyára PRÁG

17-20

190, D.